

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL IV

„Gazeta” iese în ziua-care și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țîtru și din arază
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, piața mare,
Tîrgul Inului Nr. 30 etajul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dușni în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un esemplar 6 or. v. a.
sîn 15 bani. Atît abonamen-
tele cît și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 87.

Brașov, Joi, 20 Aprilie (2 Mai)

1895.

Incercări de a deplasa cestiunea română.

Brașov, 19 Aprilie 1895 v.

Am publicat ieri un estras din-
tr'un articol al fîieii guvernamentale
„Nemzet”, privitor la cestiunea ro-
mână, articol foarte caracteristic pen-
tru spiritul, în care e scris și ten-
dința, ce-o urmărește.

Deja titlul „unitatea română”,
sub care își publică cei dela „Nemzet”
aprețiarile lor, făcute pe baza cunos-
cutei scrieri a publicistului ungar
Jancso Benedek asupra „nisuințelor
daco-române”, indică modul de cu-
getare și tendința lor.

Organul guvernului presentă așa
disele „nisuințe pentru unitatea ro-
mână”, ca o „nouă aparițiune a
cestiunei naționalităților” și se si-
lesce a le esplica cu ajutorul date-
lor istorice, ce le scôte din broșua
lui Jancso Benedek, precum petițiu-
nea Românilor dela 1849, memoriul
adresat de Ioan Maiorescu guvern-
ului german la Frankfurt, scrisoarea
lui Alexandru Goleșcu etc. etc. pen-
tru a ajunge la conclusiunea, că toate
stăruințele politice naționaliste ro-
mâne se reduc la țînta de a crea o
„Daco-România”.

Nu voim să intrăm ađi în am-
nunțele espunerilor din articolul amintit,
ci voim să marcăm numai, cum
am dis, tendința și scopul lui.

Va să dîcă în luptele, ce le
avem cu rassa maghiară dominantă
nu se tractează, după „Nemzet”, de
esistența noastră națională ca rassă
deosebită, nu de libertatea și de
drepturile noastre egale, cetățenesci
și naționale, în statul în care trăim.
ci de viitorea „Daco-România”!

Și foia guvernului se preface a
crede tare în acésta, cu toate că ea
însăși mărturisește, că ideea de „uni-
tate română” este o „nouă apari-
țiune”, o „ideă nouă”.

Să vedem dără, ce este nou și
ce este vechi în cîntecul cu Daco-
România”.

S'a dis și s'a dovedit de nenu-
mărate ori și în organul nostru, că

tocmai contrarii neamului românesc,
aceia, cari vor să-l desbrace de in-
dividualitatea sa națională și să-l
assimileze cu rassa maghiară, au agi-
tat încă de pe vremile orbului br.
Wesselenyi ideea de „daco-românism”
cu scop de a justifica astfel planu-
rile și tendențele lor dușmănoșe po-
porului român.

Cu mult înainte de 1848, ca și
după aceea și până în ziua de ađi
s'a variat și se variază în toate chi-
purile refrenul, că ei, Maghiarii, nu
pot concede Românilor nici un drept
național, pentru că e primejdiă de
a se înființa „Daco-România”.

„Daco-românismul” a fost și
este ciuha menită a băga spaimă și
în acei foarte puțin băbați maghiari,
cari înclină spre o politică mai
dreptă, mai echitabilă și mai umană
față cu poporul român.

Pe la începutul anilor 1870 de
pildă, sufa un vînt mai conciliant.
Ministeriul Lonyay inițiase chiar ôre-
cari tractări de împăcaciune cu Ro-
mâni din Ardeal. Dér ce folos, căci
a fost de ajuns, ca în câte-va comi-
tate Români să manifeste o mișcare
mai viuă pe terenul legal municipal,
pentru ca să curgă în dietă inter-
pelările asupra „agitației daco-ro-
mâne”, ce s'a incins în Ardél.

Scopul era învederat: cu nisce
„Daco-Români” ca aceștia nu putem
să stăm de vorbă!

Și așa a mers tot crescînd până
ce am ajuns la stările miserabile de
ađi, când gendarmii cutrieră și te-
rorisază satele române, ca să desco-
pere închipuile „uneltiri daco-ro-
mâne”.

Este dără vechiu sistemul de a
agita cu ideea „Daco-României” în
contra egalei îndreptățiri a Româ-
nilor. Nouă este numai desvoltarea
și estinderea cea mare, ce a luat-o
în timpul din urmă acest sistem al
politice violente maghiare.

Debutul țiarului „Nemzet” cu
„unitatea română” nu urmărește alt
scop, decât de a deplasa cestiunea
română, vrînd a-i denega eminentul

ei caracter de libertate și de drept
și a-o înfățișa, ca o cestiune de cu-
cerire irredentistă.

Mișcarea națională din Româ-
nia, prin care s'a manifestat simpa-
tiă pentru cauza noastră dreptă, este
exploată de foia guvernului în
modul cel mai tendențios în favor-
ul espunerilor ei.

„Cestiunea română transilvană”,
— dice ea — nu este numai ces-
tiunea de rassă a Maghiarilor și a
Românilor, ci este o mare cestiu-
ne europenă, care interesează Aus-
tria, Rusia, întreaga peninsulă balca-
nică, Anglia și cu deosebire Fran-
cia”.

Cu alte cuvinte: ceea ce cer
Români dela noi nu se pôte rezolva
decît numai printr'un mare răboiu
și printr'un congres europen.

Bine, dăr până atunci ce se va
întempla cu acești Români și cu
dreptul lor de egală îndreptățire,
despre care drept ađi nu se mai în-
doiesce nici un om cu minte în
Europa?

Hic Rhodus, d-lor dela „Nemzet”!
Inzadar voiți să scăpați de ori ce în-
datorire și răspundere făcînd dintr'o
cestiune de drept, o cestiune de cu-
cerire.

Nu i trebuință să vă eșofați așa
de mult și să vă estindeți așa de
departe calculele, când rezolvarea
cestiunei este așa de simplă și se
pôte ajunge printr'un regim cinstit
de libertate și de dreptate întrodus
nu în „Daco-România”, ci în statul
ungar.

Retragerea opozițiunei din Senatul și Camera română.

Incă mai de mult se vorbea, că
dăcă va fi primit proiectul de lege
al minelor și de Cameră, opoziți-
unea național-liberală se va retrage
din parlament.

Acéstă retragere s'a și întem-
plat. În ședința de Lună 17 (29)
Aprilie a Senatului, dl Dimitrie
Sturdza a cetit o declarațiă a sena-

torilor de partida liberală, prin care
arată, că-și depun mandatele. Cu-
prinsul declarațiunei nu ne este încă
cunoscut. În „Timpul”, ce ni-a sosit
ađi, vedem numai declarațiă, ce a
făcut-o ministrul de esterne Ales.
Lahovari, în numele guvernului, față
cu retragerea senatorilor opoziți-
nali.

În Cameră, tot în aceeași și
(17 Aprilie st. v.) d-l C. I. *Stoicescu*
a făcut, în numele a 39 de depu-
tați național-liberali, declarațiă, care
dice, că în fața sistemului, care calcă
constituțiă prin legi ordinare, mino-
ritatea se retrage din Cameră. D-l
N. *Ceaur-Aslan* declară, că se unesce
cu minoritatea și-și depune și d-sa
mandatul de deputat. A vorbit apoi,
cu privire la faptul retragerii, d-l
C. C. *Arion* în numele majorității
dicînd, că declarațiă minorității este
rezultatul votului, prin care Camera
a luat în considerațiă legea minelor,
că liberalii s'au bucurat în parla-
ment de cea mai largă libertate a
cuvîntului, că opozițiunea are un
post de onore în parlament, dela
care nu-i este permis a deserta.

În fine, Camera ia act de de-
clarațiă minorității.

Tot din „Timpul” aflăm, că
dintre deputați liberali D. N. *Fleva*
n'a voit să subscrie declarațiă de
retragere, că deputați conservatori
disidenți, afară de d. *Ceaur-Aslan*,
au refuzat de a 'și depune manda-
tele. Asemenea s'a declarat în con-
tra retragerii și d. *Ionel Grădișteanu*.

Declarațiunea guvernului.

Etă discursul, ce l'a pronunțat
ministru de esterne *Al. Lahovari* în
Senat, în urma retragerii minori-
tății:

D-lor senatori,

Guvernul nu are a se amesteca în de-
meșul mai mult sêu mai puțin înțelept pe
care îl face opozițiunea acum, la sfîrșitul
celei din urmă sesiuni; adăcă cam la spar-
tul tîrgului, cum se dice pe românește.
Nu pôte însă lăsa fără răspuns cuvintele
pătimate și nedrepte prin care își sprijină

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

O noapte în Londra.

După *Sewer*.

(Fine.)

— „Samuile”, continuă după câte-va
momente de tăcere femeia; „Jură-mi, o tu
în ziua-care și îți vei săruta copiii și oă di-
minăta și sêra vei bea împreună cu ei
ceaiul lângă acest cîmin. Pretind eu ceva
imposibil?”

— „Jur!” răspuse bărbatul sêrbăto-
resce, ridicînd mîna.

— „Ei să vorbescă în prezența ta,
să-și povestescă. Sgomotul acesta în curînd
va deveni o necesitate pentru inima ta,
pentru bucuria și distragerea ta. Grijiile lor
mici, pentru tine vor căștiga însemnătate,
așa cît în fine vei fi silit a lua parte la
durerile și bucuriile lor. Vei trăi cu ei și
în ei. Samuile...” Femeia își puse mîna ei
slabă pe a bărbatului. „Jură-mi, că vei po-
vesti cu copiii tăi”.

Lui Fleet îndată îi trecu prin minte

întrebarea: ce să vorbescă el cu copiii săi?
Bolnava îi găci cugetul.

— „Veđi”, adăgă ea, „ei sunt bunți
și modești. Cuvintele unui bărbat de onore
și cuvintele unui tată pentru orfanii.. în-
țelegi tu ce însemnă?”

Fleet n'a cugetat încă nici-odată asu-
ra acestei întrebări, și de aceea nici nu
putu răspunde.

— „Permite-le să cugete în ton tare”,
dise ea, uitîndu se la bărbat. „A cugeta
cu ton în prezența tatălui... nu ai dori-o?”

— „O doresc...” șopti Fleet.

— „Deci te învoiesci?”

— „Jur!” repetă el sêrbătoresce, cu
mîna ridicată.

Femeia zîmbi, conversarea o ostenise;
capul ei greu cădu pe perină. Și din nou
tăcere. Copilul întinse mamei sale beutura,
femeia închise pe câte-va minute ochii.

— „Sextetul în partea a doua a con-
certului!” Cuvintele acestea săgetară de-
odată creerii lui Fleet. Sextetul, și cu el
cele două violențele!

— „Sextetul”, șopti el, „și un solo

al violențelului al doilea”, adăgă, ridicînd
și plecînd pleoapele.

Bolnava înțelese cuvintele sale.

— „Trebuie să te duci”, șopti ea;
„te așteptă... pîne... mergi, Ery rămîne la
mine. Când te vei reîntorcel...”

Bolnava nu isprăvi.

— „Sărută-mă”, dise ea după un mo-
ment. „Îți mulțămesc pentru cei două-deci
de ani trăiți în muncă și în bună înțe-
legere”.

Fleet își sărută soția, și nu soia, ce
se mai făcă... Se întorse, făcu că-și va pași,
privi îndărăt și stete locului.

— „La revedere, tată”, dise cu drag
și resolut copilul, privind la mămă-sa. Apoi
se apropiă, să ridică în vîrfurile picioarelor,
și sărută obrazul tatălui sêu. Pe copil îl
urmă fetița.

Lacrimi curgeau peste fața femeii; în
tăcere ea binecuvîntă grupă...

Fleet mersese tot o fugă până la teatru.
Îi ardea pămîntul sub picioare. Cu inima
tremurătoare se sui pe estradă. Sextetul încă
nu începuse.

Mama le dase copiilor un tată; el ju-
rase, să-i sărute și să vorbescă cu ei. Fața
ei palidă se învăpăia.

Pe Isa o trimise îndărăt în teatru, și
ast fel mama rămase singură cu fiul ei și
lângă ea adormise fetița cea mai tînără,
drăguța. Ei vorbiau încetinel împreună —
femeia vorbia lung și fiul asculta cu buzele
strînse. În fine îi porunci să soată săcule-
țul de sub perină și să numere banii din-
tr'ensul. Erau două-deci de galbini.

— „Aceștia sunt totul, dragă Ery, ce
am putut aduna”, șopti ea.

— „Și tu nu voiai să-ți cumperi me-
dicină, nu voiai, mamă!”

Mama zîmbi.

— „Ține-i... și soi pentru cine?”

— „Pentru Isa i-ai adunat”, răspuse
copilul, „căci pîn' ce va oresco Lili, îi voi
aduna eu singur o ast-fel de sumă”.

— „Pentru Isa”, accentuă femeia.
„Ery, mă tem. Tu ești un copil, tu nu în-
țelegi, ce face pe mamă să tremure, când
îți vede fata...”

— „Mamă, de mîne încolo Isa nu

hotărîrea. Dacă guvernul acesta a călcat Constituțiunea țării, apoi această călcare a făcut-o de mult. Demisiunea d-lor este d-er foarte tardie și foarte puțină impresie poate produce asupra opiniei publice. Când 7 ani au tolerat călcarea Constituțiunii și ați, numai cu 10 zile înainte de sfârșitul celor două legislaturi de când partidul conservator este la guvern, d-lor se retrag, ce seriozitate are un asemenea act?

Guvernul n'a putut călca nici Constituțiunea, nici legile țării. Este o confușiune, care se face în spiritul domniei-lor, d-er care nu poate să existe în spiritul nici unui om cuminte.

Alta este a călca legile și Constituțiunea prin măsuri arbitrare, și alta a vota legi, cari nu plac minorității sau nu satisfac aspirațiunile ei. D-lor, contestând dreptul majorității de a face legile așa cum îi dictează conștiința și convicțiunile ei, contestă esența chiar a regimului constituțional (aplaude).

Indrăsnind să vorbescă de anarhie, nu bagă de seamă, că anarhia nu este decât în spiritul, în conștiința și în actele domnia-lor. Cea dintâi datoriă a unui cetățean într'un stat liber, este de a lumina opinia publică așa cum îl povățuiesc conștiința și opiniile sale personale. D-er al doilea, când a împlinit aceasta, naște o altă datoriă încă mai imperioasă, aceea de a se supune și a se închina înaintea votului majorității, căci numai majoritatea hotărăște, în cele din urmă, în un regim constituțional (aplaude). Afară de majoritate, nu poate să fie decât despotismul unui om, sau anarhia uliței și agitațiunea mulțimilor neconsciente.

Domnia-lor atacă esența regimului constituțional prin proclamațiunea nenorocită și pătimăse, care o fac astăzi (aplaude).

N'am putut să călcăm Constituțiunea, decât cu complicitatea Senatului, a Camerei și a poporului, care de atâtea-ori a trimis această majoritate pe băncile Parlamentului țării (aplaude).

Acusându-ne pe noi, d-lor acuză pe toți!... (Aplause).

Nu voi să dic un cuvânt mai hotărîtor, d-er cine nu știe, că este cine-va, în mâinile leale ale căruia țera a remis această Constituțiune, și care mai mult decât d-nul Sturdza și Stătescu, n'ar fi permis să facă călcata de către nimeni aici! (aplaude).

Pe lângă aceste considerațiuni generale, să-mi fiă permis, să rezum activitatea acestor Parlamente, pe care domnia-lor o denunță într'un mod așa de nedrept animosității publice. Nu se va uita nici-odată opera măreță a acestor Adunări — și când d-er Adunări, vorbesc de toate Adunările, cari s'au succedat dela 1888 și până azi (aplaude).

Nu se va uita, că am găsit finanțele ruinate, bugetele în deficituri constante și un agio de 22%, care putea să ne ducă la consecințe nefaste, cari au tirat la faliment popore mai bogate și mai bătrâne

decât noi (aplaude); am restabilit valua și în timpurile cele mai grele și într'un an ca cel trecut, care a fost mai rău, economicese vorbind, decât 20 ani îndărăt, această valută nu s'a clătinat un moment, ceea ce dovedește, că sistemul financiar al țării a fost așezat pe nise base raționale și neclintite. Am dat bugetele necentenit cu escedente.

Am făcut atâtea legi economice ale căror binefaceri se simt de acum și se vor simți mai mult în viitor.

Am proclamat prin inamovibilitate neaterăna magistraturei, lăsând din mâinile noastre, ca guvern, cea mai teribilă armă de presiune și opresiune, ceea ce nu poate fi faptul unui guvern arbitrar și despotice cum ne calificăți (aplaude).

Am dat instrucțiunile publice un avânt necunoscut până astăzi.

În totă întinderea României, în toate orașele țării s'au ridicat edificii, monumente pentru școli, universități etc.

Am clădit și clădim palaturi, pentru toate serviciurile publice. Am brădat țera cu drumuri de fer, și mai cu seamă cu satele atât de părăsite sub guvernul trecut.

Totă acestea sunt o dovadă pipăită de țară, că guvernul acesta a făcut o operă măreță, folositoare, dănuitoare în această țară, și nise zadarnice și invenitate cuvinte nu vor pute sdruncina baza ei de granit (aplaude).

Cu toate acestea, deși numindu-ne guvern conservator, am respectat până la scrupul, până la exces, libertățile publice, libertatea tribunei și a jurnalului, libertatea cuvântului și a scrisului. Această operă, ori-care ar fi împrejurările următoare, a avut răsunet în spiritul, în inima țării recunoscătoare. La această operă, îndrăsnesc să spu opozițiunei, care se retrage astăzi, n'a fost în stare să aducă nici piedici, nici lumină (aplaude), este și va rămâne prin urmare numai a noastră (aplaude prelungite), a partidului conservator!

CRONICA POLITICĂ.

— 19 Aprilie.

Sub titlul „Maghiari la sârbarea Românilor” foia ungerescă „Magyarország” aduce știrea, că România se pregătește la o mare sârbare, din incidentul aniversării a 20-a a proclamării regatului român. „La sârbătorea acesta — d-er foia ungerescă — participă cu bucuria și națiunea maghiară, care, durere, n'a putut încă să-și recâștige în deplină măsură garanțiile existenței sale de stat. Suntem informați, că mai mulți membri ai parlamentului maghiar se pregătesc a merge la această sârbare în București. Bucurescenii, după cum auzim, se pregătesc a primi pe oșpeții maghiari cu mare bucurie.”

O telegramă din Hongkong vestese, că în cestiunea războiului din Asia osticiei s'a produs o întorsătură serioasă. Pe in-

sula Formosa au intervenit turburări grave. Ostașii chinezi și-au ucis generalii. Garda guvernatorului a atacat pe rebeli și i-a împrăștiat. Guvernatorul e învinuit, că a dilapidat solda ostașilor. Artileria chineză amenință, că va pușca asupra fiă-cărei năi, care ar scote argint din China. Situația străinilor e critică. În porturile Formosei ancorază câte-o corabie de război franceză, engleză și germană. — Foile din Paris protestează contra alianței între Rusia, Germania și Franța. — În cestiune se amestecă acum și Anglia. Tote partidele aprobă demersurile cabinetului-Rosebery în această cestiune. Anglia dela început s'a nisuit, ca războiul să nu atingă interese europene, astfel Europa ar fi putut încungiura amestecul în război. Aceasta însă nefăcându-se, Anglia nu mai poate sta în rezervă.

Spaima deficitului.

În depeșa noastră de ieri s'a făcut amintire despre un comunicat a lui „Pol. Corr”, în care se d-er, că venitele din dările directe, precum și acele din căile ferate, arată un scădemânt considerabil, și că diferența se uroă la milioane.

Etă din cuvânt în cuvânt comunicatul numitei foi oficioase:

„Situațiunea economică nefavorabilă a Ungariei se poate simți și în raporturile financiare, așa, că în ultimul pătrar al anului 1894 și în primul pătrar 1895 încasările de stat au fost mai puțin mulțumitoare; mai ales în anul curent se arată un mare regres atât la dările directe și la cele după consum, cât și la venitele din căile ferate. Astfel bilanțul oficios, care se va publica în curând, va constata o diferență de mai multe milioane.

„Din cauza acesta guvernul va proceda cu cea mai mare cruțare în visteria statului. Va face însă tot posibilul pentru îmbunătățirea stărilor economice și a regulării fluviilor. Lucru firesc, că pretensiunile esagerate ale agrarilor nu pot fi satisfăcute. Opiniunea publică însă este în clar cu aceea, că agitațiunile politice ale acestor cercuri sunt folosite pentru întărirea acelor elemente, cari stau în centrul agitărilor bisericosei politice“....

SCRIRILE DILEI.

— 19 Aprilie.

Instalarea noului Metropolit, după cum ni-se știe din Blașiu, încă nici acum nu se știe pozitiv când va fi. Se crede însă, că noul Metropolit va sosi la Blașiu în 18, 19 sau în 19 Mai n. c. Știrea acesta o confirmă de-altmătrelea și foile ungeresci din Clușiu, cari spun pozitiv, că instalarea se va face în 18 și 19 Mai.

Sinodul arhidieceșan din Sibiu și-a ținut ultima ședință. Duminica trecută în această ședință s'a rezolvat și cestiunea „Telegrafului Român”, despre care era vorba să apară ca ziar cotidian. Comisiunea tipografică, d-er „Tel. Rom.”, a propus reducerea foiei la revistă săptămânală, 19 sinodul a primit propunerea deputatului I. de Preda, de-a se transpune propunerea comisiunei tipogr. la Consistor, spre a-și da părerea asupra ei la sesiunea viitoare, rămânând până atunci a-se edita foia așa cum este acum.

Avansamentul de Mai și permutări în armată. Monitorul militar austriac publică între altele următoarele avansamente în armată: La rangul de locotenent-mareșal: fostul brigadir din loc Christian Kerczek; general: brigadirul din loc Joan Fedra. La rangul de colonel în infanterie: Alexandru Lupu reg. 64; loc-colonel: Petru Peppă reg. 46, Ioan Domac reg. 52; majori: George Popovici reg. 64, Mihail Cernocac reg. 2, Mihail Șandru reg. 65, și George Zunac reg. 22. Căpitanii clasa I: Ștefan Prica reg. 53, Ioan Suioa reg. 70, Francisc Busa reg. 28, Nicolae Străin reg. 43, Maximilian Russu reg. 77, Iosif Paul reg. 5, Ioan Boeriu reg. 68, Demetriu Popovici reg. 86. Căpitanii clasa II: Iosif Le-

gat reg. 82, Iulian Brote reg. 59, Iosif Musteș reg. 50, Anton Mazuran reg. 102; locotenenți: George Flătau reg. 84, Demetriu Florian reg. 31, Ivan Ghica reg. 37, Ioan Barac reg. 85 și Aurel Păcurar reg. 63 sublocotenenți: Ioan Medrea reg. 64, Virgil Cristian reg. 63, Candid Bărsan reg. 2, Titu Cernăușan reg. 64, Pompei Bărsan reg. 2. Apoi au fost avansați: la rangul de căpitan cl. I în regim. de căi ferate și telegraf Hugo Damian; căpitan cl. II la trupele sanitare Ioan Spacir; medici de regiment cl. I: George Moga, Petru Teodorescu și Dr. Victor Fogarași de Făgăraș; medici de regiment cl. II: Alexandru Roșu, Andrei Antal și Samuil Rarăș; la rangul de intendant militar: Basiliu P. ocopovici.

— 0 —

Ministru de esterne român la Paris.

„Timpul” d-er, că ministru de esterne Al. Lahovari, care s'a reintors Sâmbătă dela Paris, a fost primit de președintele Republicii d. Felix Faure și a văduț în mai multe rânduri pe ministru-președinte Ribot și pe ministru afacerilor străine Hanotaux. D-sa s'a convins acolo de bunele relațiuni ce există între guvernul francez și România. S'a convins de buna primire, de care se bucură studenții români în toate școlile franceze, chiar și în cele de stat. Cea mai strălucită dovadă despre dispozițiunea amicală a guvernului francez față cu România este faptul, că toate titlurile române fără excepțiune au fost primite la cota bursei din Paris, unde de curând s'a observat o urcare simțitoare a valorilor române.

— 0 —

Erăși foi oprite. Ministrul ungeresc de interne a oprit din nou intrarea pe teritoriul ungar a mai multor foi și imprimare din străinătate. Ele sunt: „Il dau Chisciote di Roma” și „La Riscassa”; apoi „Jurnalul Român”, „Viața”, „Jiu” și „Gazeta Poporului”, mai departe scrierea „Die rumänische Frage in Siebenbürgen und Ungarn” și în fine piesa musicală „Marșul ligei Române”. — Ungaria salvată!

— 0 —

Moștenitorul de tron logodnic. O foia vieneză spune, că moștenitorul de tron Francisc Ferdinand este logodnic; mirăsa lui e prințesa Mercedes de Asturia. Știrea așteaptă confirmare.

— 0 —

Adunarea generală a reuniunii doctenților gr. cat. români din Maranureș se va ținé în comuna Budesci în 30 Mai n. c.

— 0 —

Contele Ferdinand Zichy la monarcul. În cercurile politice maghiare a produs mare senzația știrea, ce șosese din Viena, că Majestatea Sa monarcul, la audiențele generale de alaltăieri, a primit și pe contele Ferdinand Zichy.

— 0 —

Emigrări. Din comuna slovacă Toth-Vazsony erăși se pregătesc 20 de familii să emigreze la America. Emigranții își vând cu prețuri neînsemnate tot ce au, având de gând să părăsescă acest pământ al făgăduințelor ungeresci pentru tot-deuna.

— 0 —

Președintele Faure și marele ambasador german din Paris. O știre telegrafică cu data de 29 Aprilie aduce din Paris știrea, că președintele republicii franceze, Faure, a vizitat esposiția de tablouri din Chapy Elysée, unde văduț pe contele Munster, ambasadorul german, a grăbit la el, l'a salutat amical și luându-l de braț a privit ast-fel de-arëndul toate tablourile.

— 0 —

Stipendiu pentru un tiner comerciant. Camera comercială din Brașov face cunoscut, că ministrul de comerț a destinat un stipendiu de 300 fl. pentru un tiner comerciant aparținător cercului camerei comerciale din loc, cu ajutorul căruia tinerul să călătorescă în străinătate pentru a-și îmbogați cunoscințele. În urma acesta camera eserie concurs la acest stipendiu. Rugările au de a-se înainta până la 18 Mai, cuprinzând următoarele date: numele, locunța, raporturile familiare, specialitatea, calea pe care voiesce se apuce suplicantul, carte de botoz, testimonii despre studiile

va mai merge la teatru...” o intrerupse el. „Începând dela prima luni viitoare voi agonisi și eu cinci-spre-dece șilinge pe săptămână!”

Copilul se apropiă de bolnavă, îi așeză capul între perni, îi puse mâna pe frunte și se plecă la urechea ei.

— „Mamă” șopti el „Isa e de lipsă în casă, pentru tine, pentru tata și pentru Lili. Pe tata îl vom desmierda... vei vedé... vei vedé.”

Mama își deschise ochii.

— „Pe tata îl vom desmierda”, continuă el, „vei vedé, el ne va iubi, și ne va dărui inima lui... Eu voi fi pentru Lili un tată... Nu te teme, mamă... 19 Dumneșu va părăsi pe orfanii? Noi d-er ne iubim!... Isa e o fetiță bună și blândă...”

Copilul șopti lung mamei sale în urechi, adurmind-o. Violoncelul cânta dureros sextetul... Mama adurmi fermecată de cuvintele copilului... Un strigăt: „Fiul meu!” și tăcere adâncă...

Adurmise pentru tot-deuna... Sângele ei curgea încet din față spre inimă, răsușfetul, ca și o acompaniare depărtată,

ce se aude după sfârșitul melodiei vieții, din ce în ce deveni mai încet și slab, ca și vibratul unei corde, care face prin aer cercuri tot mai largi.

Rămase numai zimbetul pe față, ca dovadă pentru farmeolul copilului. Sus pe cer lumină o stea, apoi cădu și dispără...

Copilul deveni palid, ca mărtea, tot sângele îi fugi la inimă, care sta să crepe... Lung timp stete el lângă pat, privind în față mamei sale — orfan!... Apoi ridică pumnul.

Mâna ridicată cu pumnul închis la Englești însemnă hotărîre, perseveranță, luptă!

Un nou luptător intră în luptă...

Cu cine aliat? Contra cui?

Cu cine? Cu sufletul mamei sale, care sădise în inima lui gândurile și speranțele ei. Contra cui?... Contra sorții.

Un vermuleț în lume își ridică capul, un copilaș mic amenință cu pumnul, convocând lumea la luptă...

Cine poate descrie lupta unui copil, în spatele căruia zace sârtea familiei întregi? V. S.

absolvate și testimonii de moralitate dela primăria respectivă.

—o—

O sărutare scumpă. Se scrie, că pe delul Felécului, lângă Cluș, o fetiță română de 14 ani a fost prinsă din partea unui tiner călător german, care voi să o sărute cu forța. Fata s'a apărut, cât a putut, dăr dela o vreme fu învinsă, streinul o sărute și îmbrățișă după pofta inimei. In momentul însă, când tinerul strein strîngea cu lăcomia fata la pept, se ivi o cătă de tineri români, cari săriră in apărarea fetei. Intre aceștia și între strein se încinse o luptă, in urma căreia tinerul călător rămase aprópe mort. El fu transportat in spitalul dela Turda, dăr nu-i speranță de-o reînșănătoșare.

—o—

De un-spre-dece ori vėduvă. Intr'o comună din comitatul Zemplinului a pășit diclele trecute o femeia la altar, a două-spre-deceea óră. Are vėrsta numai de 40 ani și anul trecut își pierduse pe al 11-lea bărbat, cu care făcuse și o călătorie prin lume.

—o—

O Romăncă de 117 ani. Dilele acesteia a răposat la locuința sa din munții Scărișorei femeia română Iliana Gabulea, care fusese odinioară de-o frumșeță rară. Ea s'a născut in anul 1778 și totă viața și-a petrecut-o in munți. A avut patru bărbaiți, dintre cari pe cel din urmă l'a înmormântat in 1860. De-atunci a rămas vėduvă. Incă pe la începutul seculului a-cestuia a început un proces, despre care dicea adese-ori, că nu va muri până nu-l va căștiga. Luniă trecută i-s'a făcut cunoscut bėtrănei femeii, că procesul, care s'a trăgănat aprópe o sută de ani, s'a terminat și incă in favorul ei. La primirea acestei știri, femeia dișe: „Acum pot muri“ și in ziua următoare a și murit. Locuința ei se afla izolată, într'o pustietate din munți, aprópe de Roșia.

—o—

Concert. Asupra concertului d-șorei *Lulu Gmeiner*, ce se va da Sămbătă in 4 Maiu cu concursul dōmnei Maria Hintz și al d-lui R. Lassel, atragem din nou atențiunea amicilor muziciei, ér tinerei cãntărețe, care dedică o parte din venitul curat al concertului pentru scopuri de binefacere, îi dorim o sală plină de ascultători.

„Atentatul dela Bocsig“.

Procesul de calumniare contra „Magyar Hirlap“.

(După notițele luate la pertractare.)

(Urmare.)

La 11 óre din noapte se redeschide ședința după paușă de o óră. Urměză martorii restanți, cari fac jurământul de odată. Cei mai mulți sunt martorii învocați de inși și acusații.

Faragó Lőrincz, cantonier, vorbeșce fórte vioiu și plin de gesturi. Detaiurile cele multe arată, că spune purul adevăr.

Blasko Lajos, iscoditorul atentatului, de 23 ani, diler — espune cum a aflat el șirófele, apoi cum le-a pus ér la loc cu cleștele. Dice, că a avut și ciocan și clește. Diferind de espunerile lui Faragó vin înfățișati, ambii rămân însă pe lângă ale lor.

Dr. Pop întreabă pe Blasko, că de ce înainte pretorului și-a retras prima mărturisire și a diș, că a iscodit numai întreg lucrul, ca să capete ceva cinste? Ce-i adevărat? Ceea ce a diș întâiu, s'eu cea de a doua. Blasko nēgă, că și-ar fi schimbat prima mărturisire, deși așa s'a luat in procesul verbal.

Infățoșat cu preotul Monti, persistă intru a nega. Președintele il face atent la jurământ, il face să se uite in jur, cătă lume il privesce, să se uite in ochii d-lui pretor... și apoi să răspundă. Un moment de tăcere grav pentru Blasko.

Președintele il întreabă de nou, dăr el de nou nēgă.

Urměză ascultarea martorilor:

Darok, păzitor la o haltă, *Szigethy István*, span in Bocsig, *Karton Aladar*, israelit din Bocsig, *Mandelbaum Lajos*, israelit tipic, *Karton Zsigmond*, israelit, cand. de avocat.

Ultimul martor este eroul secundar al procesului, primul a fost Blasko, *Laș Costantin* e de 24 ani, surd și hăbăuc. La șoolă nu a umblat, fiind și pe timpul acela surd. La întrebarea președintelui (prin interprete) spune, că el la biserică nu umblă numai la Crăciun și la Pasoi. Intrebat, decă și aduce aminte, ce a vorbit cu „tipțerul“ la Karton, dice ba. Citându-i-se cuvintele, le cunoșce in felul, că muma-sa-i ar fi spus că popa a spus la biserică, că vine împăratul, și că la gară ar fi de „lucru“, să mērgă și el acolo să capete bani. Despre aceea, că „lucru“ acela să fiă pe la „șin“ împotriva împăratului, nu șcie să fi diș, și-a uitat. Mama-sa a murit in estan, ea incă nu prea umbla la biserică; de unde va fi auzit ea, nu șcie. Președintele il înfățișeză cu Spitz, și permite acestuia să-l întrebe direct romăneșce.

Spitz: Mēi! scii tu, când am lucrat eu la Karton, că mi-ai spus, ce o diș muma-ta, că popa ar fi plătit ómeni cu simbră, ca să ia șinele, pe când vine trenul „cu domnu împărat“?

Laș: Sciu, da eu n'am diș de împăratu...

Spitz: Dăr nu mi-ai spus tu, că o diș muma-ta, că sunt ómeni cu plată, și că să mergi și tu la popa să capeti și tu plată.

Laș: Asta nu am diș'o.

Președintele il mai descósă, dăr nu póte scóte nimic nou, de aceea il dimitte cu Spitz cu tot. Astfel se încheia ascultarea martorilor. Se suspinde ședința pe 10 m.

Cuvēntarea de acusă.

La 2^{3/4} se redeschide ședința și președintele dă cuvēntul avocatului Dr. *Stefan Pop*. A vorbit pe scurt și calm, vr'o 40 minute: „Ridic acusă contra lui Fenyő Sándor, redactor responsabil... Cam astfel a început Dr. Pop, citând la fiă-care paragraful respectiv din codul penal... A revenit apoi asupra substratului procesului și citând din fiă-care articol incriminat câte un pasagiu, s'eu două, arată cum crescendo, din ce in ce calumnia devine mai cutezantă tinēnd să dovedescă adevărătatea dicalei: *calumniare audacter semper aliquid haeret*.“

Spune, cum prin sorisori și ómeni cunoscuți ai acusaților a încercat totul, ca să și retragă acușele, dăr răspunsul la încercările aceste binevoitoare a fost o nouă insultă, căci *Fenyő Sándor* le răspundea cu: „Elhisszük a derék oláh popának, hogy nem fogja beismerni gaz tetteit“.

„Justa apărare a onorului nepătat, datorința ce o are fiă-care om la apărarea cinstei sale, asta ne-a adus aici, ér nu răbunarea. De aceea am dat latitudine deplină ori-cărei dovediri. Dăr vă rog să faceți o reprivire asupra lungului șir de martori“. Astfel dice într'un loc Dr. Pop, apoi in fața fiă-cărei acușe din articolii incriminați pune câte-o declarațiune a vr'unui martor classic. După această frumșă postare a contrastelor, sfirșesce esclamând: „Pe cum ei ne-au acusat de cea mai nēgră crimă, ce póte numai cunoșce codul penal și istoria, așa și noi îi acuzăm pe ei de cea mai nēgră calumniare și vătămare de onóre, și vă rog să-i declarați vinovați“.

Apărarea.

Dr. Robitsek dice cam următoarele: Vă rog să vă puneți in poziția acusaților. Este in procedura lor vr'o ușurătate pécătósă s'eu superficialitate? Nu. Puneți-vē in atmosfera acelor timpuri, când s'au scris articolii incriminați și vedeți ce poziția grea și ce mare datorință față de patriă avea jurnalistica maghiară. Cestiunea naționalităților a existat pe ascuns de mult. In public însă mai întâiu și-a ridicat capul la 1893. „Cugetați la fazele cestiunei „*Memorandumului*“. Atunci era datorința presei să curețe réul și să caute sanarea. Noi stimăm și părerile contrare, căci poporul maghiar a trecut prin șoola tuturor suferințelor unui popor opresat. De aceea n'am maghiarisat și nu maghiarisăm noi. Din indolența noastră ne-au trezit naționalitățile, când din 4 părți s'au ridicat ca să dărăburescă această țeră. Aci s'a început ohiāmarea presei. Și trebuie să ne convingem, că *aici sunt acușati nu 4 ómeni, ci presa maghiară*. Presa acesta a procedat din inspirația patriotică,

fără a cerca speculă s'eu senzația. Horváth a arētat *epistola* in ministerul de interne, a adus cestiunea in parlament. Cel ce procede astfel, nu e ușuratic. El a trimis apoi un om la fața locului și acela a scris, ce a auzit. Subiective tot Papp e de vină la tóte, și decă M. H. a sbiciuit așa de aspru, nu a sbiciuit persóna, ci faptul — întâmplat ori ne întâmplat, — care fapt face șoolă acum. La Apahida a deraiat trenul, ce ducea pe cei mai aleși maghiari dela *Kulturgylet* — chiar la anu după Bocsig. Presa vede mai bine decăt autoritățile.

Purtarea protopopului nu e neescepționabilă in punctul patriotismului. „*It pun in fața ca exemplu și model pe canonicul Dr. Laurán, ale cărui accente calde de patriotism ne-au pėtruns pe toți*. Măcar de ar fi imitat pe acest superior bėtrân al s'eu, care ne presintă catolicismul înfrățit cu patriotismul, atunci de sigur nime n'ar fi cutezat să-l aducă pe dēnsul in legătură cu astfel de lucruri“.

De unde nu-i foc nu ese fum. Așa se vede, că patriotismul dēnsului e fórte dubiu.

Din acestea se vede, că acusații au procedat corect. Pricepeți, că ei au lucrat in direcțiune patriotică, și in fața intereselor mari ale patriei dispăre mica persóna a unui individ. Vă rog să-i achitați. Vorbirea acesta frumos și plăcut predată a durat aprópe o óră.

(Va urma.)

Catastrofa din Francia.

Am adus șcirea, că in apropiere de Epinal, uriașul basen al canalului oriental frances, s'a revērsat in urma unei ruperi a zăgazurilor, inundând întrégă valea Mosel.

Marea catastrofa s'a întâmplat Sămbăta trecută des de dimineță. Masa uriașă de apă năvălind, ca un ocean, asupra frumósei câmpii, a prefăcut totul in ruină. Catastrofa a fost împreunată c'un huet teribil, care s'aușia in depărtare de mai mulți kilometri. Locuitorii din apropiere au fost cuprinși de-o panică nespūsă, când masa de apă, in lățime de 15C metri, a dat năvală asupra lor. Ómenii deșteptați din somn, fugiau in liber țipând, vătându-se și strigēnd după ajutor. Casele cădeau in ruine c'un ropot infiorător, și ómenii de jumătate desbrăcați o luară spre deluri. In vaețele și strigătele refugiaților se amesteca urlul sinistru al animalelor.

După 1/4 óră apa a luat o dimensiune de 7 milioane metri cubici. Câmpia Mosel stă sub apă pe-o distanță de 25 kilometri dela rezervoriu.

Autoritățile au constatat pieirea a 117 vieți omenesci. Pagubele materiale in case, in mori și fabrici trece peste suma considerabilă de *cinci milioane*. Potopul a măturat de pe fața pământului păduri întregi. Douș regimente de infanterie óută cadavrele morților prin nămol.

După opinia inginerilor, cauza catastrofei a fost, că urmând timp móle după iarna aspră cu zăpeți uriașe, apa a rupt zăgazurile, cari nu mai puteau să-i resiste apăsării.

Dare de sēmă și mulțămită publică.

Societatea sodalilor români din Brașov își implinesce o plăcută datorie, a es-prima și pe această cale sincerile sale mulțămite tuturor acelor domni și dōmne, cari și de astă-dată au încuragiat și sprijinit această societate prin prezența d-lor in număr atāt de frumos la producțiunea arangētă in 3 (15) Aprilie a. c., a doua di de Pasoi.

In special aducem mulțămită d-șorelor *Elena Puiu* și *Alexandrina Tocanie* pentru concursul d-lor binevoitor la reprezentațiunea teatrală.

In fina mulțumim pentru marimóșele suprasolviri următorilor dñi, cari au dat: I. Bran de Lemeni 2 fl; A. V. 2 fl; I. B. Boiu 1 fl; G. B. Popp 40 cr; V. Voina 40 cr; P. Dan 40 cr; N. N. 40 cr; I. G. Barițiu 40 cr; C. Popp 30 cr; N. N. 20 cr. Total 7 fl. 50 cr.

Suma intrărilor a fost 236 fl. 10 cr..

a eșirilor 137 fl. 30 cr. Profit curat 98 fl. 79 cr.

Brașov, 18 Aprilie 1895.

Comitetul societății Sodalilor români.
Arseniu Vlaicu, V. Meșotă,
președinte. cassier.

SCIRI ULTIME.

Budapesta, 30 Aprilie. „*Neues Wiener Abendblatt*“ aduce șcirea, că contele Ferdinand *Zichy* a fost imitat special de cătră Majestatea Sa la audiență. Foile din Viena aduc acest incident in legătură cu alegerea dela Neutra.

Viena, 30 Aprilie. In ședința de ađi a parlamentului s'a vorbit ca de ceva sigur, că ministrul de comerțiu *Wurmbrand* și-a dat deja dimisia.

Colonia, 30 Aprilie. „*Gazeta de Colonia*“ află din Petersburg, că *Țarul* va numi de guvernator in Polonia, in locul contelui *Sulav*, pe un mare duce rusesc.

Cracovia, 30 Aprilie. Orașul galician *Vojnicz* stă in flacări. Până acum au ars 120 case.

DIVERSE.

Goethe și Lessing. Postul Goethe nu fuma și era dușman al fumătorilor. Intr'un cerc de prietini el a susținut, că adevărati ómeni culți și bine creșcuți n'au fumat in viața lor. El nu crede, de exemplu, că *Lessing* a fumat vre-odată. *Lessing* pe atunci nu mai trăia, deci nu putea să fie întrebat, decă fumeză ori nu. Unul dintre prietini fusă, vestitul bibliotecar *Ebert*, a scris o scrisóre cătră gazda lui *Lessing*, o femeie bėtrână, la care criticul stase mai mulți ani. *Ebert* a întrebat-o decă *Lessing* fuma. „Da, să fumeze și să scrie totă ziua, atata șcia domnul *Lessing*, încolo nu era de nici o trebă și nu pricepea nimic“.

Literatură.

Serieri și vorbirii culese apoi direse de *Dr. Georgiu Pop*. Acesta este titlul unei broșuri polemice de 79 pag., ce a apărut in tipografia ungurēscă din Arad. Costă 1 fl.

Memorii din 1848/49 de Vasilie Moldovan, broșură elegantă, de 11 cōle, format 8°. Prețul unui exemplar e: 50 cr. s'eu 1 corónă, plus 5 cr. porto poștal; pentru România și străinătate 1 franc 50 bani. Comandele se pot face la adresa: *Traian H. Pop*, publicist, Brașov (Brassó) s'eu la administrația „*Gazetei Transilvaniei*“. Domnii abonenți ai „*Gazetei*“ își pot procura această scriere de-odată cu reînóirea abonamentului *trilunară la foii*.

In tipografia „*A. Mureșianu*“ din Brașov a apărut: **Povestiri economice** despre grădinărit, economia câmpului, vierți și păduri, de *Ioan Georgescu*. O carte fórte folositoare pentru plugari, scrisă in stil ușor de priceput. Cartea are 136 pag. și costă 25 cr. De vēndare la tipografia „*A. Mureșianu*“ in Brașov, și la autorul in Scorei (p. u. Alsó-Porumbák).

Din „*Biblioteca pentru toți*“ a librăriei *Carol Müller* din București (Calea Victoriei 53) pe care am anunțat-o deja, a apărut volumul al 3-lea: **Căntece și plāngerii**, poesii de *Mihail Zamfirescu*. Primele două volume apărute, pe cari le-am anunțat înainte sunt: **Povești alese**, de celebrul scriitor *Andersen* și **Paserile nōstre și legendele lor**, de *S. Fl. Marian*. Volumul viitor va fi: **Despre educația**, de *Herbert Spencer*, una din cele mai vestite și mai folositoare părți pentru toți căți se ocupă cu educațiunea. Fiă-care dintre aceste volume, atāt ce bine alese, costă numai câte 30 bani (15 cr.)

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Rohseidene Bastkleider fl. 8.65

bis 42.75 per Stoff zur kompletten Robe. — Tussors und Shantungs-Pongees — sowie schwarze, weiße und farbige Henneberg-Seide von 35 fr. bis fl. 14.65 per Met.

Seiden-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hof-), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Aprilie 1895.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%) and Price.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Acții de ale Băncii austro ungară, Acții de-ale Băncii ung. de credit) and Price.

Cursul pieței Brașov.

Din 1 Mai 1895.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Bancnote rom. Cump., Argint român. Cump.) and Price.

Numere singuraticie din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciureu.

Nu cumpărați dela faur cărbuni!

(Este un proverb vechiu.)

Acestu proverb se potrivește la stabilimentul meu cel mare, care cumpără cantități mari de marfură, având cheltuieli puține pot vinde și ieftin.

Mostre atragătoare pentru mușterii privați gratis și franco. Caete cu mostre, cum nu s'a mai văcut până acuin, pentru croitorii, nefrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Doking pentru înaltul cler, stofe prescise pentru uniforme funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livree-uri, postavuri pentru biliarde (mese de joc), și trăsuri. — Asortimentu foarte bogat de LODEN din Stiria, Carniolia și Tirol, pentru BĂRBAȚI și DAME, cu prețuri originale ale fabricii, ce nu-i pôte otera nici o concurență.

Cine voiesce a cumpăra postavuri eftine, solide, trainice, din lână curată, er nu sdrențe eftine, cari nu prețuescū nici cătă cusutulu croitorului, se se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn. (Manchesteru Anstriei.)

Depozitu permanentu de postavuri peste 1/2 milioane florini.

Trimiterea numai cu ramburse.

Se se ferescă

cumpărătorii de agenți și mamulari, care sub spitz marca „Marfa lui Stikarofsky“ oferă alte mărfuri false. La astfel de omenii eu nu vëndu sub nici o condiție marfă.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrise, administratiunii. in casulu publicării unui anunțiu mai mult

de odată se face scădemētū, care cresce cu cătū publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea „Gazeta Transilvaniei.“

Dela Tipografia „AURORA“ A. Todoran

in Gherla — Szamosujvár

se pot procura următoarele cărți:

Cuvântări bisericesci, funebrele, catohese etc.

Cuvântări bisericesci acomodate pentru ori-ce timpu de Ioanū Papiu. Tom. I. Ediția II Prețulu 1 fl. 20 cr.

Cuvântări bisericesci (pe Duminece) de Ioanū Papiu. Tom. III. Prețulu 1 fl. 20 cr.

Cuvântări bisericesci la toate srbătorile de peste anu, de Ioanū Papiu. Unu volumu de peste 24 cōle 8-av mare, hărtia fină — cu prețulu redusu 1 fl. 50 cr.

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de mōrte, întocmite de Ioanū Papiu. Unu volumu de peste 24 cōle 8-av mare, hărtia fină — prețulu redusu 1 fl. 50 cr.

Cuvântări funebrele și iertăciuni. Din autorii renumiți, prelucrate de Titu Budu vicariu etc. Prețulu 1 fl.

Predici poporali pe Duminece, srbători, ocașionali și pentru mōrți, de Gavrilu Popu, Tom. I. II III și IV., fiesce-care tom. costă 1 fl.

Predice pentru Duminecile de peste anu, compuse și elucrate după Catechismulu lui Deharbe de Vasile Criste. Tom. I. dela Demin. Vameșului și a Pariseului până la Dumineca a X. după Rosaiie. Prețulu 90 cr.

Predice pentru toate Duminecile și srbătorile de peste anu, de Dr. Em. Elefterescu. Prețulu 1 fl. 60 cr.

Explicare fundamențială și ușoră de priceputu a Catechismulu catolicu, însoțită de esemple alese și acomodate, de I. sifă Deharbe. Tom. II. 1 fl. 75 cr.

Catechise pentru prunci școlari din școlele elementare poporale. După preotulu Georgiu Mey, reotul in Schwörzkirch din diecesa de Rottenburg de Titu Budu parochu gr. cat. in Sat-Sugatag. etc. Prețulu 60 cr.

Manualu cateheticu pentru primii ani școlastici, prelucratu după I. A. Fritz, de Basiliu Rașu, fostu prof. de s. scripțură, catehetică și metodică in seminariulu archidiec. din Blășiu, actualmente vicariu archiepiscopescu in Făgărașu. Prețulu 60 cr.

Toma a Kempis despre imitațiunea lui Christos, tradusă românește de pe originalu latinu, de Gavrilu Popu canon.; leg 1 fl. 15 cr.

Instrucțiune practică pentu causele matrimoniali cu respectu la disciplina vigentă in provincia bisericescă gr. cat. de Alba-Iuliu-Făgăraș, scrisă in usul pāstorilor sufletesci, prin Dr. Iuliu Simoni prof. de s. Teol. 1 fl. 80 cr.

Dumnezeiesca liturghia a celui dintru sânti pārintelui nostru Ioanū Christosom, de Ioanū Boroșu parochu gr. cat. etc Prețulu 25 cr.

Rugăciunea Domnului Tatălă nostru simplă, cată pe scurtu de Ioanū Boroșu parochu gr. cat. și asesoru consist. Prețulu 0 cr.

Ierarhia bisericescă seu explicarea ceremonielor sacre, prescise la chirotomia gradeilor s. ierarhii, de Ionu Boroșu. Prețulu 1 fl. 60 cr.

Nu mē uita. Colecțiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețulu 25 cr.

Lira Sionului, seu cântarea srbătorilor. — Poesii religio-morale, lucrate după s Scriptură, de Aronū Boca Velcherem. Cu o pre-cuvântare de G. Simu. Prețulu 25 cr.

Pietatea poporului român, seu cântări evlaviose pentru cei ce mergu la mănăstire, la locuri sante și in procesiuni. Compuse de doi preoți gr. cat. Mureșeni din diecesa gr. cat. a Oradei-marf. Prețulu 10 cr.

Sfaturi de aur, seu calea cătră fericire, de Aronū Boca Velcherem. Prețulu 25 cr.

Cărți bisericesci.

Table with 2 columns: Book title (e.g., Catavasieru in 8 o cu cirile, Octoechū mare in 4-o cu cirile) and Price.

Novelē, Schițe, piese teatrale, anecdote.

Anecdote și glume (365) adunate, prelucrate și arangiate de Tit. V. Gheja, spirit. la inst. corect. Cuprinsulu acestui opu este forte petrecătoru, — așa că cetindū și numai 1 pagină din elū, caută se ridi ori cătă ai fi fostu de necăjitu și mahnitu altmintrelea. Prețulu unui esemplar 40 cr.

Barbu cobzarulu. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 10 cr.

Branda seu nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Nuvelă națională. Preț. 15 cr.

Bunica și nepoțelulu. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. de G. Simu. Prețulu 6 cr.

Cartea ilustrată pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de G. Simu. — Acestă broșură conține istoriē și poesii morale spre excitarea gustului de cetitū la copii. — E acomodată acestă carte și ca premiu pentru școlarii diligenți. Prețulu 25 cr.

Cu vērfulu penei. Scrieri satirico-humoristice de A. Popu. Prețulu 55 cr.

Cântulu in școla poporală. De Iuliu Popu învătătoru in Năsăndu. Pracsă. Teoriă. Cânturi. Prețulu 30 cr.

Codreanu craiulu codrului. Baladă de G. Simu. Prețulu 6 cr.

Cântăreța. Nuvelă de Dem. Danu. Prețulu 15 cr.

Carmenū Sylva. Prelegere publică, ținută prin V. Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 10 cr.

Chiu turi, de cari strigă feciorii in jocu, de I. Popu-Refeganulu. Prețulu 40 cr.

Din trecutulu Silvaniei. Legendă de Victor Rusu. Prețulu 60 cr.

Dialogulu Țiganului cu sf. Petru la porța raiului, de Aronū Boca Velcherem. Pr. 25 cr.

Dile negra. Versuri de Petrea dela Clușiu. — cu o prefață de G. Simu. Prețulu 50 cr.

Elu trebuie să se însore. Nuvelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negrușiu. Pr. 15 cr.

Economia pentru școlele poporale, de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 15 cr.

Felicitări in poesii și prosă la Anulu nou, ziua nacerii și ziua numelui cătră tată, mamă, moși, unchi, mătușe, nănași, tatori, preoți, învătători și bine-făcatori, precum și alocațiuni și vorbiri cu diferite ocașuni școlastice, de G. Simu. Prețulu 20 cr.

Gruia lui Novacu. Prețulu 12 cr.

Idealulu perdutu. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinari. Prețulu 10 cr.

Influența mândriei. Nuvelă de P. C. Z. Rovinari. Prețulu 15 cr.

Lira Bihorului. Balade poporale de Ant. Popu. Prețulu 25 cr.

Leonatu celu tineru. Istoriă in versuri de Ioanū Popu-Refeganulu (cu o ilustrațiune), o broșură cu conținutu forte glumețu. Ca in toate scrierile d-lui Ioanū Popu Refeganulu așa și in acestă, observă omulu o adencă pētrundere in mo-avurile, obiceiurile și semțmintele țeranului român. Prețulu 12 cr.

Merinde dela Școlă, seu învățaturi pentru poporū, culesu din diariulu unui școlaru, de Dr. Georgiu Popu. Pr. 40 cr.

Meseriile sociale. Nuvelă de P. C. Z. Rovinari. Prețulu 15 cr.

Musa Someșană. Poesii poporale române din jurulu Năsăndului. Adun te și arangiate de Iuliu Bugnarulu. Partea I. Balade. Preț. 25 cr.

N rii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulu 20 cr.

„Nopti de iernă.“ Nuvele pentru poporū de G. Simu. Prețulu 1 fl.

Opera unui omu de bine. Nuvelă originală — continuarea novelei „Idealulu perdutu“ — de Paulina C. Z. Rovinari. Prețulu 10 cr.

Poesii de Vasiliu Renta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagine, cuprinde 183 poesii bine alese și arangiate. Preț. redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Povestiri alese de Petra-Petrescu. Prețulu sdedate franco 80 cr

Proba de focu. Comedie intr'unu actu de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdanu. Prețulu 15 cr.

Prin mōrte la victoriă. Comediă intr'unu actu, de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdanu. Prețulu 10 cr.

Poveștile Bănatului. De George Cătanu învătătoru. Tom. I. Prețulu 25 cr. Tom. II. 25 cr. Ambele 45 cr.

Probitatea in copilărie. Schiță din sfera educațiunei, după Ernest Legouvé. Prețulu 6 cr.

Starostele adecă datin dela nunțile Românilor Ardelen. Adunate de Ionu Popu-Refeganulu. Prețulu 25 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovanu. Prețulu 10 cr.

Se augimū! Toaste pentru totu felulu de persōne și ocașuni, de Tit. V. Gheja. Prețulu 20 cr.

Trandafirū și vioarele Poesii poporale de I. Popu-Refeganulu. Ediț. a II. amplificată. Prețulu 60 cr.

Ultimulu siohastu. Tradițiune, de G. Simu. Prețulu 6 cr.

Versuri de dorū, adunate din poesii români de A. Prețulu 25 cr.

Cele mai bune și mai ieftine cărți de rugăciuni.

icōna sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericesci, frumosu ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea Măritului ordinarisatū dicesanū gr. cat. d. Gherla, prin Vasiliu Păteșiu, preotū gr. cat. in Hotoanū. Ediț. III. corēsă și amplificată. Prețulu unui esempl. broș. 40 cr., leg. 50 cr., leg. in pânză 80 cr. leg. mai finu 1 fl. leg. in piele 1 fl 60 cr., in leg. de lux 2 fl. 50—3 fl. 80 cr.

Mărgăritarulu sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci, forte frumosu ilustrată. Prețulu unui es. broș. e 40 cr., leg. 50 cr., leg. in pânză 80 cr., leg. mai finu 1 fl., leg. in piele 1 fl. 60 cr., in leg. de lux 2 fl. 50—3 fl. 80 cr.

Miculū mărgăritarū sufletescū. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci frumosu ilustrată, pentru prunci școlari de ambe sexele. Prețulu unui es. broș. e 15 cr., 100 es. 12 fl., 50 es. 7 fl., leg. 22 cr., 100 es. 20 fl., 50 es. 10 fl. 50 cr.

Carticică de rugăciuni și cântări pentru prunci școlari de ambe sexele. Cu mai multe icōne frumoșe. Prețulu unui es. broș. e 10 cr., 50 esempl. 3 fl., 100 es. 5 fl.; — leg. 12 cr., 50 es. 5 fl., 100 esemplare 9 fl.

Visulu Prea Santei Vergure Maria, urmatu de mai multe rugăciuni frumoșe. Preț. unui esempl. legatū și spedatu franco e 12 cr., 50 esempl. 5 fl., 100 esemplare 9 fl.

Epistolia D-lui nostru Isusu Christosu. Prețulu unui es. legatū și spedatu franco e 15 cr., 50 es. 6 fl., 100 es. 10 fl.

Călințarulu „Aurorei“ pe an. 1895 cu porto francatū 35 cr.

Călințarulu „Batei Ioanū“ pe an. 1895, cu porto francatū. 20 cr.

Călințarulu „Plugarului“ pe anulū comunū 1895., Editura tipografiei A. Mureșianu Anulu III. prețulu 25 cr., cu porto francatū 30 cr.

Lucrări tipografice de ori-ce specie se primescū și esecutū cu prețurile cele mai moderate.

La comande micu de cărți singuraticie și tipărituri, ne rugăm a ne trimite prețulu inainte prin asemnățiune postală cu unu adausu de 5 cr., er' decă cartea e voluminosă, de 10—15 cr. — In modulū acesta cărțile se vor speda sub fașă și se incungjură speșele postale, ce se facu prin rambursă. — Comandele mai mari — la cerere — se spedeză și prin rambursă.

Comandele suntă a se adresa la:

Tipografia „AURORA“ A. Todoran, in Gherla — Szamosujvár.